

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Bielska

Protokolant: st.sekr.sądowy Anna Rogalska-Ciak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2013r. **w O.**

sprawy z odwołania L. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28 grudnia 2012r. **nr** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje L. S. prawo do emerytury od 1 września 2012r.,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 28.12.2012r. znak (...) L. S. wniósł o uwzględnienie przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury okresu zatrudnienia w charakterze pracownika młodocianego w (...) Zakładach (...) w Z. od dnia 01.09.1969r. do dnia 20.06.1970r. na podstawie umowy o pracę o naukę zawodu. W uzasadnieniu podniósł, iż nie mógł złożyć umowy o pracę czy świadectwa pracy, gdyż dokumenty te nie zachowały się.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że decyzja z dnia 28.12.2012r. jest prawidłowa, bowiem odwołujący nie spełnia przesłanek do przyznania emerytury, gdyż na dzień 01.01.1999r. wykazał staż pracy w ilości **24 lata, 2 miesiące i 25 dni**, zamiast wymaganych 25 lat. ZUS wskazał również, że w decyzji tej błędnie podano okres pracy w ilości 22 lata 2 miesiące i 9 dni, bowiem faktycznie wynosił on **24 lata, 2 miesiące i 25 dni**.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 28.09.2012r. L. S. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 08.11.2012r. organ rentowy odmówił mu tego świadczenia wskazując, że na dzień 01.01.1999r. udowodnił ogólny staż pracy w wymiarze 22 lata, 2 miesiące i 9 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 25 lat pracy.

W dniu 11.12.2012r. odwołujący złożył w ZUS do protokołu wnioski o ponowne rozpatrzenie jego wniosku z uwzględnieniem nowego dokumentu - książeczki wojskowej.

W wyniku zaliczenia do stażu pracy okresu służby wojskowej udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy odwołującego wyniósł 24 lata, 2 miesiące i 25 dni.

Do ogólnego stażu pracy Oddział ZUS nie zaliczył okresów: od dnia 01.03.1978r. do dnia 01.03.1978r. i od dnia 01.06.1979r. do dnia 01.06.1979r., ponieważ w tych dniach wystąpiła nieobecność nieusprawiedliwiona.

Po analizie zgromadzonej w aktach dokumentacji ustalono też, że L. S. na dzień 01.01.1999r. udowodnił 16 lat i 15 dni okresu pracy w szczególnych warunkach.

W konsekwencji ZUS stwierdził, że L. S. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury według przepisów art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem do dnia 01.01.1999r. nie osiągnął 25 -letniego ogólnego stażu pracy i zaskarżoną decyzją z dnia 28.12.2012r. odmówił odwołującemu prawa do emerytury. W decyzji z dnia 28.12.2012r. błędnie jednak podano staż pracy, ponieważ nie uwzględniono w nim faktycznie zaliczonego okresu służby wojskowej od dnia 30.09.1972r. do dnia 15.10.1974r.

W dniu 06.02.2013r. odwołujący złożył za pośrednictwem ZUS odwołanie od decyzji z dnia 28.12.2012r., do którego dołączył nowe dowody w postaci kserokopii legitymacji ubezpieczeniowej, kserokopii pisma (...) S.A. CENTRALA z dnia 12.12.2012r. oraz kserokopii zaświadczenia z dnia 16.05.1972r. o zdaniu egzaminu zawodowego w Kombinacie Budownictwa Miejskiego w W. po odbyciu praktycznej nauki zawodu w szkole dla pracujących, celem uwzględnienia ich do rozpatrzenia ilości udokumentowanych okresów ubezpieczenia.

W wyniku rozpatrzenia złożonej dokumentacji, Oddział ZUS uwzględnił odwołującemu do stażu pracy na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy w ilości **24 lata, 5 miesięcy i 25 dni.**

Na podstawie legitymacji ubezpieczeniowej i przedłożonego zaświadczenia z zakładu pracy do stażu pracy zaliczono okresy:

- od dnia 01.09.1969r. do dnia 30.09.1969r.,

- od dnia 02.09.1970r. do dnia 16.05.1972r. (z tym, że okresy od dnia 01.09.1969r. do dnia 30.09.1969r. i od dnia 02.09.1970r. do dnia 16.02.1972r. zostały już wcześniej uwzględnione do stażu, a faktycznie obecnie uwzględniono okres od dnia 17.02.1972r. do dnia 16.05.1972r.)

- okres służby wojskowej na podstawie książeczki wojskowej od dnia 30.09.1972r. do dnia 15.10.1974r.

Ponieważ jednak odwołujący w dalszym ciągu nie udokumentował 25 lat okresu składkowego i nieskładkowego, decyzją z dnia 22.02.2013r. ZUS ponownie odmówił L. S. prawa do wcześniejszej emerytury.

Następnie decyzją z dnia 5.04.2013r. po złożeniu przez odwołującego dodatkowego dokumentu, ZUS jego ogólny staż pracy ustalił na 24 lata 10 miesięcy i 8 dni, ponownie jednak odmówił mu prawa do wcześniejszej emerytury.

L. S. w niniejszym postępowaniu kwestionował decyzję ZUS z dnia 28.12.2012r. a w ocenie Sądu odwołanie od tej decyzji jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników

zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura, jeżeli spełniają warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioszek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa;
- rozwiązał stosunek pracy, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem;
- w dniu wejścia w życie przepisów cytowanej ustawy emerytalnej, tj. w dniu 01.01.1999r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywany stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Przedmiotem badania w niniejszej sprawie był jedynie ogólny staż pracy, bowiem pozostałe warunki do przyznania emerytury były spełnione.

Wskazać przy tym trzeba, że na skutek wydania przez ZUS decyzji z 05.04.2013r. ogólny staż pracy odwołującego wynosił już **24 lata, 10 miesięcy i 8 dni**.

L. S. w niniejszym postępowaniu ostatecznie domagał się zaliczenia do ogólnego stażu pracy jedynie okresu zatrudnienia w charakterze pracownika młodocianego w (...) Zakładach (...) w Z. od dnia 01.09.1969r. do dnia 20.06.1970r. na podstawie umowy o pracę o naukę zawodu.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed 1.01.1975r.

Odsyłając do przepisów o zatrudnieniu młodocianych obowiązujących przed dniem 01.01.1975r. przepis art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy odsyła do przepisów ustawy z dnia 02.07.1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226 ze zm.), a z przepisów tych wynika, że młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu: 1) nauki zawodu, 2) przyuczenia do określonej pracy, 3) odbycia wstępnego stażu pracy.

W świetle tych przepisów za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych można uznać tylko takie zatrudnienie młodocianego, które odbywało się na podstawie umowy o pracę zawartej pomiędzy młodocianym i zakładem pracy.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zostało wykazane, iż w okresie od dnia 01.09.1969r. do dnia 20.06.1970r., tj. 9 miesięcy i 20 dni, L. S. był zatrudniony w charakterze pracownika młodocianego w (...) Zakładach (...) w Z. na podstawie umowy o pracę o naukę zawodu.

Przesłuchiwany w charakterze strony L. S. zeznał, iż od dnia 01.09.1969r. do dnia 31.08.1970r. był uczniem (...) dla pracowników (...), do tej szkoły chodził tylko do I klasy, a nauka skończyła się w dniu 20.06.1970r. Odwołujący zeznał, że była to szkoła przyzakładowa (...), zawierał z (...) Zakładami (...) w Z. umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego o czym świadczy stosowny wpis w legitymacji ubezpieczeniowej i fakt, że ten podmiot wystawił mu legitymację ubezpieczeniową. Dodał, że zakład ten już nie istnieje. Z zeznań odwołującego wynika, iż pracę świadczył dwa razy w tygodniu, a 3 dni miał lekcje w szkole, co miesiąc dostawał z (...) wynagrodzenie. Odwołujący powoływał się również na fakt, iż w grudniu 1969r. w czasie pracy miał wypadek i korzystał wówczas ze zwolnienia lekarskiego, o czym świadczy wpis w legitymacji ubezpieczeniowej.

W ocenie Sądu należy dać wiarę zeznaniom odwołującego, które są zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w tym z dokumentami złożonymi przed ZUS i Sądem. Odwołujący złożył do akt sprawy świadectwo szkolne z dnia 20.06.1970r., poświadczające fakt uczęszczania do (...) dla pracowników (...) w okresie od 01.09.1969r. do 20.06.1970r. (k. 28a.s.). Nadto złożył do ZUS legitymację ubezpieczeniową, wystawioną w dniu 30.09.1969r. przez (...) Zakłady (...) w Z., w której na stronie 7 i 82 znajduje pieczęć tego zakładu pracy, poświadczająca fakt zatrudnienia odwołującego od dnia 01.09.1969r. na podstawie umowy o pracę jako ucznia. Na k. 33 legitymacji są natomiast wpisy świadczące o niezdolności do pracy odwołującego w okresie od 01.12.1969r. do 03.12.1969r., o udzieleniu mu porady lekarskiej w dniu 06.12.1969r., o badaniu okresowym w dniu 19.02.1970r., o wydaniu w dniu 30.04.1970r. skierowania do lekarza chirurga oraz o zwolnieniu lekarskim od 30.04.1970r. do 09.05.1970r.

Powyższe zapisy, łącznie z przedłożonym świadectwem szkolnym, potwierdzają więc zeznania L. S. o odbywaniu nauki zawodu w spornym okresie i o posiadaniu statusu pracownika.

Wskazać trzeba, że w dacie rozpoczynania przez odwołującego nauki w szkole, a tym samym w dacie rozpoczynania nauki zawodu, obowiązywała ustawa z dnia 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy, która w § 3 pkt 1 mówiła o zatrudnianiu młodocianych na podstawie umowy o pracę w celu nauki zawodu. Zgodnie zaś z Uchwałą nr 364 Rady Ministrów z dnia 26 września 1958r. w sprawie zatrudniania młodocianych przez zakłady pracy w celu nauki zawodu, przyuczania do określonej pracy i odbycia wstępnego stażu pracy, zakład pracy jest zobowiązany zawrzeć umowę o pracę z młodocianym odbywającym naukę w szkole zawodowej i wykonującym w zakładzie czynności w celu nauki zawodu (§ 2 ust. 1).

Z zeznań odwołującego i w/w zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej wynika zaś, że zawarto z nim taką umowę.

Podkreślić też należy, że trudno obecnie wymagać od odwołującego, aby przedstawił pisemną umowę o pracę, czy też świadectwo pracy dotyczące spornego okresu. Od tego czasu minęło ponad 44 lata, nadto nie zachowały się żadne dokumenty z (...), co wyraźnie wskazano w piśmie (...) S.A. z dnia 12.12.2012r. (k. 5a.s.).

Mając na uwadze całokształt w/w okoliczności Sąd uznał, że L. S. wykazał, iż od dnia 01.09.1969r. do dnia 20.06.1970r. był zatrudniony w charakterze pracownika młodocianego w (...) Zakładach (...) w Z. na podstawie umowy o pracę o naukę zawodu.

Ponieważ ZUS wydając zaskarżoną decyzję z 28.12.2012r. na podstawie legitymacji ubezpieczeniowej zaliczył już odwołującemu okres zatrudnienia od 01.09.1969r. do 30.09.1969r. obecnie Sąd zaliczył mu pozostały okres od dnia 01.10.1969r. do dnia 20.06.1970r., tj. 8 miesięcy i 20 dni.

Po zaliczeniu tego okresu, do uwzględnionego ostatecznie przez ZUS okresu 24 lat 10 miesięcy i 15 dni, L. S. będzie posiadał ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat 7 miesięcy i 5 dni., spełni więc przesłanki do przyznania mu emerytury.

Z tych względów Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. S. prawo do emerytury od 1 września 2012r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego co do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (wyrok SN z dnia 28.04.2010r, II UK 330/09, LEX 604220).

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do emerytury. Odwołujący w ZUS nie przedstawił dokumentacji pracowniczej i umowy o pracę za cały sporny okres, dlatego ZUS nie dysponował niezbędnymi dowodami pozwalającymi na zaliczenie tego okresu. Dodatkowe dowody, skutkujące

jego zaliczeniem, zostały złożone dopiero na etapie postępowania sądowego. Z tych względów Sąd stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.